

[Villemoes.]

står i lovforslaget § 1 „almendannende og faglig uddannelse“. Det må nok erkendes, at de forsøg, der hidtil har været gjort fra erhvervets side — den højtærede handelsminister var også inde på dette —, ikke er blevet til ret meget, bl. a. fordi der har været for ringe interesse og altså for ringe tilslutning, foruden at visse økonomiske vanskeligheder har gjort sig gældende. Det er ikke unaturligt, at man benytter Teknologisk Institut, hvis fornylig afdøde leder, direktør Gunnar Gregersen, har gjort det danske samfund store tjenester, som uddannelsessted for skibskokke. Da der dér er en læringskole for restaurationsindustrien, benytter man nu lejligheden til dér at oprette og drive et kursus med uddannelse af skibskokke for øje.

Enkelthederne i lovforslaget kan mit parti tiltræde, ligesom mine partifæller i det andet høje ting har gjort det, så meget mere som det foreliggende lovforslag er fremkommet efter Søfartskommissionens enstemmige betænkning til den højtærede minister.

Staten betaler altså de med uddannelsen forbundne årlige omkostninger, og den højtærede handelsminister har lige nævnt, at han kalkulerer med en årlig udgift af ca. 13 000 kr., og det tal virker ikke afskrækkende i forhold til de store beløb, som vi øvrigt arbejder med på finansloven.

Det overlades til ministeren at fastsætte elevafgiften, og det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at skolepengene skal udgøre 30 kr. pr. måned; det synes jeg er et lavt og rimeligt tal. Jeg vil tro, at den unge mand, der agter at gå denne køkkenvej, nok kan være tilfreds med det. Man kan dog næppe vente, at et sådant kursus helt skal kunne hvile i sig selv.

Jeg har tænkt lidt over spørgsmålet om de ganske små skibe, som sejler i vore indenlandske farvande, og hvoraf der forleden ved Langelinie var en stor flåde, hvis mænd ville fortælle offentligheden, at de arbejdede under meget vanskelige økonomiske kår som følge af konkurrence på forskellig vis. Jeg har tænkt på, om det også skal være obligatorisk, at en kok i et sådant skib skal have den nævnte uddannelse. Jeg har tænkt på det ud fra den betragtning, at jeg må mene, at på småskibe med måske 2—3 mands besætning er det vist ikke usædvanligt, at man som kammerater deler arbejdet. Derfor vil jeg gerne spørge — det er muligt, den højtærede minister ikke er i stand til at svare mig, og det kan også være, jeg har læst lovforslaget lovlig overfladisk —, om det virkelig er meningen,

at den uddannelse, som er foreskrevet for skibskokke i lovforslaget, også skal til for den, der vil være kok ombord på et sådant lille fartøj.

Som sagt, statsudgiften til denne foranstaltning er særdeles overkommelig, og skulle der være en egnet ung mand, som virkelig ikke kan klare den elevafgift, som man har tænkt sig, bør han naturligvis hjælpes i overensstemmelse med de almindeligt gældende principper på dette område. For mit vedkommende og på mit partis vegne kan jeg anbefale dette lovforslag til videre fremme her i det høje landsting.

Bouet: Enhver, der er kendt med søfartsforhold, må erkende, at kostspørgsmålet spiller en overordentlig stor rolle for de søfarende. I den søfarendes ensformige gerning, når han er til søs, hvor vagt skifter med vagt, er måltiderne en kærkommen afveksling, og kritikken over maden er derfor ofte ret stærk. I almindelighed er det vist ikke varerne, der er noget galt med, men det kan være en mindre heldig tilberedning, en for ringe afveksling i kosten, og der kan også gives en kost, som — hvad man har erfaring for — ikke passer til det klima, hvor skibet befinder sig. Når man f. eks., som jeg har fået meddelelse om, serverer gule ærter og fedt flæsk i stærk varme nede ved Afrikas nordkyst, er det jo ikke uforståeligt, at mandskabet griber til pennen og indsender protester til deres organisation eller artikler til deres medlemsblad.

Jeg vil imidlertid gerne fremhæve, at de danske skibskokke og hovmestre i almindelighed ikke er fuskere, men har lært deres fag. Jeg kender kokke, som har lært i store restaurationer og derfor er meget veluddannede, og som senere har fået lyst til at gå til søs. Det ville derfor være urimeligt, synes jeg, at folk, der f. eks. har lært på Wivex eller en anden stor restaurant, yderligere skulle gennemgå en fuldstændig skole for at komme til at sejle som skibskokke. I den overenskomst, som er indgået mellem Dansk Dampskibsrederiforening og Dansk Sø-Restaurationsforening, står der da også, foruden naturligvis at de pågældende skal have faret som koksmater, at 12 måneder kan ækvivaleres med tilsvarende beskæftigelse i land samt 12 måneders uddannelse som elev i et anerkendt restaurationskøkken eller på kogeskole. Her har man altså taget hensyn til, at de mennesker, som er fuldt uddannet med hensyn til tilberedning af mad, hidtil har kunnet sejle som kokke. Jeg kunne da tænke mig, at man for disse